

Onbewoonbaar verklaard of onverklaarbaar bewoond?

HAN KREMERS
DIRECTEUR-BESTUURDER
SMO VERDIHUIS

On(bewoonbare) mensen. Dat is een nare typering voor mensen die in een niet-zelfstandige woonsituatie beland zijn. Pech met achtereenvolgende life-events, overlast of financiële problemen blijken vaak de verklaring van hun problemen. Wij bieden hen een vangnet, extra zorg en begeleiding bij de andere 'uitdagingen' die met hun woonproblemen gepaard gaan. Zo kunnen zij op enig moment hopelijk weer stappen zetten naar een eigen (t)huis. Dat kan een woonplek zijn die wij kunnen bieden, als tijdelijke tussenfase. Maar de bedoeling is natuurlijk dat zij weer een eigen huis, woning, kamer of woonruimte vinden, zodat vanuit zij vanuit een stabiele basis hun leven weer kunnen oppakken.

Ook overheidsbeleidsorganen omarmen en faciliteren waar mogelijk deze perspectiefvolle route. Zij zetten met ambtelijke punctualiteit in op urgentieregelingen en nieuwe woonvarianten zoals tiny houses, housing first, onder de pannen, magic mix-wonen, kamers met kansen en wat dies meer zij. Recent heeft ook het nieuwe kabinet haar inzet op dak/thuisloosheid geformuleerd. Hun accent ligt ook op housing first. Dat betekent niet eerst opvangen maar direct huisvesten dus. Mooi. Prachtig zelfs. Maar weleen forse uitdaging met de gespannen woningmarkt van dit moment, de enorme kostenstijgingen voor bouwen en de

grote variatie in 'bijzondere doelgroepen' die allen dringend en terecht huisvesting vragen; spoedzoekers, statushouders, Oekraïners en jonge starters. Al deze aangrijpende (t)huisvestingsvraagstukken vragen dus om herinrichting en herbestemming van bestaand vastgoed, bedrijfs- en kantoorpanden, inzet van mobiele units, herontwikkeling of gedoogbeleid rond campings/oude vakantieparken en al zo meer. Liefst zonder dwaze en ellende vergrotende vergunningroutes, onnodige bureaucratische stempelprocessen, niet uit te leggen bouwverordeningen met alsmaar potsierlijk opstapelende eisenpakketten. We mogen best meer onverklaarbaar bewoond accepteren in de zin dat we toch maar wel woonruimte gaan bieden. Daarbij op de koop toenemen dat theoretici, regelmakers en rigide bewakers van contraproductieve regeltjes even niet meer snappen hoe praktische woonoplossingen in hun dorre en kille systemen passen.

Een beetje lef en soms even in menselijke maat rigoreus door de porseleinkast. Dat helpt. Stop methet frustreren van partijen die creatieve oplossingen hebben. Geef hen ruimte, omarm en bewierook hen. Want zo help je iemand aan een menswaardiger bestaan. En wie weet gaan we al die mooie cijfers die genoemd worden (geen dak/ thuislozen meer, 100.000 woningen er bij) ooit nog eens halen.

Basisteam Cuijk gaat naast de cliënt staan

"Wij beloven onze cliënten dat we vlakbij zijn als ze ons nodig hebben en dat ze er niet alleen voor staan.

Dus hebben we een regionaal team in Land van Cuijk, dat samen met collega hulpverleners en gemeenten maatschappelijke opvang biedt." Zo stellen Trajectbegeleiders Charon van Alphen en Paulien van Schaik het Basisteam Cuijk van SMO Verdihuis voor. Aan de Primaverdi, maar vooral aan cliënten en collega professionals.

BASISTEAM CUIJK (V.L.N.R.) KELLY CORNWALL, HENK RENDERS, PAULIEN VAN SCHAIK, MAUD KOENDERS, CHARON VAN ALPHEN, DENISE RAAIJMAKERS, GUUS HURKMANS.

Bij de aanmelding onderzoeken de trajectbegeleiders wat de eigenlijke hulpvraag is. Meestal vertelt de aanvrager dat hij/zij dreigt vast te lopen op een bepaald leefgebied met complicaties voor de woonsituatie. Dan maken de trajectbegeleider en de cliënt in samenwerking met collega professionals een actieplan, inclusief eventuele financiële aspecten. "We werken zo concreet mogelijk en komen snel en flexibel in actie. Dat doen we samen met de cliënt en relevante ketenpartners."

Investeren

Charon vertelt dat de cliënten van het Basisteam van alle leeftijden en achtergronden zijn. "Via bijvoorbeeld gemeenten, collega hulpverleners, huisartsen of hun Praktijkondersteuners (POH), bureaus, vrienden of familie komen zij in contact met ons." Daarom investeert het Basisteam veel tijd aan goede relaties met de professionals. Dat het Basisteam Cuijk onderdeel is van het grotere SMO Verdihuis betekent dat er extra expertise en bredere ondersteuning geboden kan worden. "Denk dan onder meer aan Crisisopvang of Moeder en Kind-hulp", verduidelijkt Paulien.

Mens boven procedure

Het Basisteam bestaat uit zeven mensen, van wie je er trouwens maar zelden meer dan twee tegelijk op kantoor in het Werkpleingebouw in Cuijk aantreft. Hun werk in de preventieve woonbegeleiding, de ambulante woonbegeleiding en het bekende Jongerenproject heeft veel baat bij de thuisbezoeken. "We zien dan zelf hoe het echt met hen gaat. Bij ons op kantoor komen praten, dat vinden velen best wel eng. Of ze stellen de zaken mooier voor." De effectiviteit van het Jongerenproject bijvoorbeeld stoelt op het samenkomen van een aantal aanvullende kenmerken. Aansluiting bij de doelgroep, korte lijnen met de netwerkpartners en perspectief kunnen bieden door samenwerkafspraken met onder meer de woningbouwvereniging. Paulien vertelt dat gesprekken in overleg met de jongeren ook regelmatig buitenshuis plaatsvinden. Bijvoorbeeld al wandelend of op een plek die voor de jongere belangrijk is. "We zijn behoorlijk outreachend en daar heeft de cliënt baat bij."

Samen

Basisteam Cuijk werkt veel samen met de gemeente Land van Cuijk die voorgekomen is uit de fusie van Boxmeer, Cuijk, Sint Anthonis, Mill & Sint Hubert en Grave. Ook met woningcorporatie Mooiland, Bemoeizorg, GGZ, verslavingszorg, Sociom (sociaal werk) en andere netwerkpartners wordt in telkens wisselende samenstelling samengewerkt. "We vinden het super inspirerend om samen zo veel verschillende cliënten zo veel maatwerk te kunnen bieden."

Time Out in Lith brengt rust in je hoofd

Alleen al van de locatie in het landelijke Lith ga je vrijer ademen. Je kunt er uitkijken over de weidsheid van het rivierenlandschap of een wandelingetje over de dijk maken. Het gebouw de Hoeksteen in Lith heeft sinds 18 februari de eersten van uiteindelijk 12 appartementen beschikbaar voor mensen van 18 jaar of ouder uit de regio die er echt even tussenuit moeten om dat hun woonsituatie 'op klappen' staat.

"Denk aan een zoon die thuis niet meer te handhaven is of iemand die beschermd woont en het 'even niet meer trekt' of iemand in een vechtscheiding. De aanleidingen kunnen heel divers zijn, maar het doel is altijd mensen tot rust laten komen en hen te helpen om aan hun probleem te werken voor het verder uit de hand loopt. Al aanwezige begeleiders of behandelaars, bijvoorbeeld GGZ of Novadic Kentron, blijven als casusregisseur betrokken." Zo stelt Zorgmanager Marc van Rosmalen (SMO Verdihuis) de nieuwe voorziening voor die gemeente Oss, woningcorporatie Mooiland en de opvangorganisatie hebben opgezet.

Doorstroming

Vanuit de gemeente stuurt een procesregisseur actief mee op tijdige uitstroom. De maximale verblijfsduur is 12 weken, zodat de doorstroming gegarandeerd is. Dan moet terugkeer

naar de gekalmeerde thuissituatie weer kunnen of is er iets nieuws, eventueel met vervolgzorg. Er is veel gesproken met de buurtbewoners die zich aanvankelijk bezorgd toonden over de nieuwe voorziening. Maar mede door de 24 uur aanwezigheid van een begeleider is het vertrouwen gegroeid dat overlast voorkomen kan worden. Naast de deelnemers kent De Hoeksteen ook nog steeds gewone huurders.

Opknopbeurt

De Time Out appartementen komen geleidelijk aan vrij zodra een oude huurder een woning verlaat. Dan komt de facilitaire dienst van SMO Verdihuis in actie met een opknopbeurt en meubilering, zodat de nieuwe deelnemer op een schone en nette plek komt, waar alles het doet. Want daar begint tot rust komen mee. Mensen hoeven zelf geen spullen mee te nemen. Thijs van Kessel, zorgwethouder van gemeente Oss zei in het Brabants Dagblad: "Het is een voorziening die echt nog miste in de regio. Daar zijn we de laatste jaren wel achter gekomen."

PILOTPROJECT LOKALE OPVANG STEPSTONES (UDEN) VAN START

Nu de eerste bewoners hun intrek nemen in StepStones aan de Alde-tiendstraat in Uden is het een mooi moment om de gemeente eens te vragen naar hun aandeel in de totstandkoming van deze nieuwe lokale voorziening voor beschermd wonen. Reinier Borghart, Beleidsadviseur Sociaal Domein, licht toe.

Sinds de decentralisatie in 2015 vervult de gemeente Oss de centrumfunctie in de verplichte centrumgemeenteconstructie voor Beschermd Wonen in onze regio. De gemeente Oss voert de toegang, de inkoop en het beleid uit en ontvangt hiervoor middelen van het Rijk. Het Rijk heeft besloten dat de verantwoordelijkheid voor Beschermd Wonen per 2022 verschuift naar de individuele gemeenten, al is er nog geen concrete ingangsdatum vastgesteld. De gemeente Maashorst heeft een initiatief van SMO Verdihuis aangegrepen om samen te onderzoeken hoe hier lokaal invulling aan gegeven kan worden. Hierbij is ook ketenpartner GGZ Oost-Brabant aangehaakt.

Pilot

StepStones is het pilotproject dat in Uden opgezet is om te leren of lokale opvang echt werkt en om wegwijs te raken in de nieuwe verhoudingen. Sinds 1 januari is Uden samen met Volkel, Odiliapeel, Reek, Schaijk en Zeeland verenigd in de gemeente Maashorst (ruim 58.000 inwoners). De gemeente heeft geen eigen expertise in huis en werkt daarom samen met SMO Verdihuis en GGZ als uitvoerende organisatie. Al naar gelang van de individuele situatie kan er externe expertise ingeroepen worden. "StepStones heeft als doel om mensen weer op weg te krijgen naar een zo zelfstandig mogelijke deelname aan de samenleving", aldus Reinier Borghart. De nieuwe woonvoorziening heeft ruimte voor 12 cliënten en een time out woning. De time-out plaats is voor kortdurend gebruik, van twee weken tot één maand. De plek is eventueel ook inzetbaar als logeershuis om mantelzorgers tijdelijk te ontlasten. Ook is er kantoorruimte voor medewerkers van SMO Verdihuis. Van de tijdelijke bewoners wordt verwacht dat ze open

staan voor begeleiding. Verslavingen en problematisch gedrag vinden hun behandeling in andere voorzieningen. Mensen die verslaafd zijn aan hard drugs kunnen hier niet terecht. Dit om overlast en gezondheidsrisico's voor overige bewoners te voorkomen.

Zelfstandigheid

StepStones bereidt mensen in een veilige omgeving voor op meer daginvulling in de vorm van vrijwilligerswerk of een betaalde baan. SMO Verdihuis en de ketenpartners leveren de begeleiding en de zorg. Ook fungeert StepStones als brug voor mensen die in een instelling verblijven, maar nog niet de stap naar zelfstandig wonen in de wijk kunnen maken, eventueel met ambulante begeleiding. "Het gaat er om dat de bewoners voortgang boeken in hun ontwikkeling. Dat is belangrijker dan een keiharde einddatum van een verblijf. Nu de eerste bewoners komen, kunnen we samen met SMO Verdihuis en GGZ echt in de praktijk zien hoe StepStones functioneert. We kijken met vertrouwen uit naar de toekomst."

DRUK OPVANG ONVERMINDERD HOOG

Zelfs met de extra ruimte in het voormalige belastingkantoor aan de Raadhuislaan in Oss en een milde winter zat de opvang in de afgelopen wintermaanden tot 3 april weer helemaal vol. Ook het reactiveringscentrum Pitstop heeft als gevolg van de corona pandemie enkele maanden dienst moeten doen als opvanglocatie. Annemieke van Mourik van het Meld- en Adviespunt Zorg & Overlast (SMO Verdihuis) zegt: "Toch kunnen we niet iedereen helpen en we vinden het verontrustend om dan niet te weten waar de mensen blijven die we niet kunnen opvangen." SMO Verdihuis, regiogemeenten en burgers zien de landelijke trend van een groeiend aantal dak- en thuisloze mensen ook in onze regio terug. Mensen vinden SMO Verdihuis via mond tot mond reclame, via politie en via ketenpartners met eigen opvangfaciliteiten. Bij de nachtopvang geldt een maximum aantal overnachtingen. Als iemand echt geen alternatieven heeft, wordt gezocht naar mogelijkheden voor een nachtje extra. Daarna moeten mensen hun plek weer opgeven voor een nieuwe overnachter. Maar meestal zijn het mensen die niet op een eigen netwerk kunnen terugvallen. Opmerkelijk is het aandeel

Oost-Europese arbeidsmigranten in de groei. Zij zijn 'afgedankt' door de werkgever die ze naar onze regio haalde. Zij moeten dan ook hun woonruimte

uit en komen op straat te staan. SMO Verdihuis werkt met stichting Barka samen om hen of aan ander werk te helpen of aan terugkeer naar hun land. Verder blijkt er behoefte aan een aparte opvanglocatie voor verslaafden.

Straatdokter versterkt SMT in de Pitstop

Sjaak van Dorst vindt dat ieder mens recht heeft op goede gezondheidszorg. Ook als je geen vast (t)huis hebt, onverzekerd of zorgmijgend bent. En dus houdt de voormalig huisarts als straatdokter wekelijks spreekuur in de Pitstop. Het begint allemaal met luisteren en vertrouwen winnen.

Karin Möller (GGD, sociaal verpleegkundige) en Arnaud van Gaal (verpleegkundig specialist GGZ) zijn de andere leden van het SMT (Sociaal Medische Team). Zij helpen al vijf jaar Verdihuis cliënten. "Maar wij hebben niet dezelfde bevoegdheden als Sjaak. Hij is 35 jaar huisarts geweest in Oss. Ik ben heel blij met zijn hulp, want nu kunnen we veel meer." Overigens bestaat hun hulp ook uit het herstellen van het contact met hun eigenlijke huisarts. Dan komen ze op die manier weer in beeld. Twee keer per week doet het team medische consulten voor mensen niet meer bij hun eigen huisarts komen en levert het (sociaal)medische ondersteuning voor zorgverleners van SMO Verdihuis of van andere zorgverleners. Verder schatten ze nauwkeurig de medische situatie in van nieuwe bewoners van de crisisopvang of het sociaal pension

en van nieuwe passanten. "We borgen medische zorg, verzorgen inschrijving bij de huisarts, pakken signalen op rond onverzekerden of ongedocumenteerden en onderhouden contact met andere medische specialisten." Het sociale medische team neemt zo ook gemeenten en huisartsen in de regio werk uit handen bij de zorg voor verwaarloosde mensen.

Spreekuur Sjaak/Karin of Karin/Arnoud
Dinsdagochtend en donderdagmiddag
In de Pitstop. Gewoon binnenlopen of aanmelden
via mailadres: info@straatdokteross.nl
<https://www.straatdokter.nl>

V.L.N.R.: VERPLEEGKUNDIGEN ARNAUD VAN GAAL EN KARIN MÖLLER EN STRAATDOKTER SJAAK VAN DORST.

ZELFORGANISATIE SMO VERDIHUIS IN OPMARS

Het idee achter zelforganisatie is dat de medewerker meer armslag krijgt om zelf beslissingen te nemen. Zonder dat managers eerst officieel rapporten accorderen waar dat eigenlijk weinig toevoegt of zelfs het herstelproces nodeloos vertraagt.

In de afgelopen tien jaar hebben de zorg en de opvang er ervaring mee opgedaan. Nu is het tijd voor SMO Verdihuis om de voordelen van zelforganisatie te gaan oogsten. De cliënt wordt sneller geholpen, de medewerker groeit in taken en verantwoordelijkheden en de manager kan zich concentreren op het faciliteren van het werk en het bewaken van doelen, randvoorwaarden en kaders. Want ook in zelforganisatie moet de begeleiding wel resultaatgericht blijven, hoe dat resultaat ook gedefinieerd is. Het relatiebeheer met de gemeente en andere organisaties blijft taak van de manager.

Zorgmanagers

Opmerkelijk bij de nieuwe werkwijze is het andere takenpakket van de zorgcoördinatoren. Dat was vroeger duidelijk operationeler. Nu zijn er drie Zorgmanagers die meer op afstand, maar wel bereikbaar, de grote lijn blijven bewaken. Ook voor de buitenwereld is het soms wennen als er voor overleg een medewerker aanschuift in plaats van een manager. Zodra dan blijkt dat de medewerker deskundig en besluitvaardig is, zal dat snel zijn weg vinden. Het veranderteam van directeur Han Kremers heeft geen keiharde, meetbare deadline gesteld wanneer de nieuwe werkwijze compleet ingeburgerd moet zijn. "Wij gaan voor 'clever' in plaats van SMART. Ieder team zal op zijn eigen manier naar zelforganisatie groeien en het gaat er vooral om dat er ontwikkeling is." Een externe ondersteuner/aanjager helpt bij die ontwikkeling.

Justin heeft weer focus

“Oké, wat nu?” Met die vraag kreeg Justin (nu 20 jaar) te maken, toen zijn antikraakhuisvesting onverwacht stopte. Hij hoorde via via dat hij eens met SMO Verdihuis moest bellen, omdat zij hem misschien konden helpen. En zo ging het balletje rollen.

VANUIT PRIVACY-OVERWEGINGEN IS EEN WILLEKEURIGE STOCKFOTO GEBRUIKT. (RED.)

Justin had van zijn 15de tot zijn 22ste in een groep bij Oosterpoort gewoond. Daarna was hij in het antikraak pand beland. En eigenlijk zat hij er niet eens zo slecht, dacht hij. Hij volgde zonder veel inspiratie een ICT opleiding en stond eerlijk gezegd een beetje stil. Maar zijn dreigende dakloosheid dwong hem in actie te komen en in september belde hij met het Verdihuis. “Ik kon daar alleen overnachten in het Passantenverblijf. Gelukkig duurde het niet lang voor de Crisisopvang plek kreeg. Ik leerde er mijn Trajectbegeleider Berry Hartogs kennen. Er ging iets veranderen, maar had nog geen doel.”

Overzicht

Berry knikt en zegt dat Justin vooral het overzicht over zijn situatie en zijn financiën miste. “Het was uitzonderlijk dat hij geen schuldenprobleem had. Zelfredzaam worden, overzicht krijgen en focus houden, daar ging het om.” Samen gingen ze aan de slag. Er kwamen afspraken met een GGZ-consulent, ze brachten zijn financiële situatie in kaart, Justin schreef zich in als woningzoekende en ze maakten een krachteninventarisatie. “Ik kreeg door dat al die stapjes mij op weg hielpen naar zelfstandigheid”, vertelt Justin. Berry vindt dat hij het allemaal behoorlijk vlot oppikt.

Albatros

Zo kon hij al na een maand naar woonruimte in de Albatros woongroep. “Dat was echt een yesss-gevoel. Ik moest mijn kamer zelf inrichten, leerde zelf koken en alles netjes houden. Er is begeleiding beschikbaar als je vragen hebt, dus ik kon echt aan de gang met mijn traject.” Zo bouwde hij vaste leefstructuur. De volgende fase diende zich aan. De Klimop woongroep in de flat aan de Berghemseweg in Oss met meer zelfstandigheid en minder begeleiding.

Op orde

Het lukte Justin om zijn groei vast te houden, zijn financiën en omgeving op orde te houden en plannen te maken voor opleiding en werk. Samen met een consulent van de gemeente heeft hij besloten om een deeltijd opleiding in de techniek te volgen en mikt hij op werk in een magazijn, de ICT of in de productie. Dat gaat vast helpen om zijn grote doel te bereiken. Een eigen woning.

SMO Verdihuis in het kort

STICHTING MAATSCHAPPELIJKE OPVANG VERDIHUIS

SMO Verdihuis is:

Meld – en Adviespunt Zorg en Overlast /MICT

Niet acute, maar wel urgente meldingen van bezorgde burgers en professionals
Tel: 085-0203451.

Crisisopvang

Acute opvang voor mensen die (tijdelijk) geen huisvesting hebben en/of (tijdelijk) niet in staat zijn zelfstandig een huishouding te voeren voor maximaal 3 maanden.

Passantenverblijf

Acute nachtopvang voor mensen die (tijdelijk) geen huisvesting hebben voor maximaal 3 nachten per week.

Beschermde Wonen

Huisvesting en begeleiding aan mensen met een chronische, psychiatrische aandoening en/of verslavingsproblematiek, waarvoor een beschermde woonomgeving met 24 uur zorg en toezicht noodzakelijk is.

Begeleid Wonen

Agogische en financiële begeleiding aan kwetsbare individuen en gezinnen met problemen op meerdere leefgebieden. De begeleiding wordt gegeven in gehuurde woningen in de regio en is gericht op weer zelfstandig wonen en leven.

Ambulante woonbegeleiding

Agogische en financiële begeleiding aan kwetsbare individuen en gezinnen met problemen op meerdere leefgebieden. De begeleiding wordt gegeven in de eigen thuis-situatie en is gericht op weer zelfstandig wonen en leven.

Preventieve Woonbegeleiding

Agogische en financiële begeleiding in de thuissituatie, gericht op voorkoming van huis-uitzetting van bewoners van de woningcorporaties (laatste kans beleid).

Woonopvang

Agogische en financiële begeleiding in tijdelijke huisvesting van de woningcorporatie voor moeders met kinderen. De begeleiding is gericht op weer zelfstandig leven en wonen.

Algemeen wordt er constant gezocht naar integrale aanpak en samenwerkingsverbanden met partners als Gemeenten, Stichting Oosterpoort, Novadic-Kentron, GGD, GGZ Oost-Brabant, ONS Welzijn, RMC Radius, de Sociale Wijkteams en diverse woningcorporaties in Brabant Noordoost.

Contactgegevens SMO Verdihuis
Kardinaal de Jongstraat 17
5348 BG Oss
Tel: 0412 636251
E-mail: info@verdihuis.nl
Website: www.verdihuis.nl

Het Verdihuis en De Primaverdi zijn ook bereikbaar via facebook en twitter. Klik op het facebook of twittersymbool en laat ons weten wat u bezig houdt.

Aanmelden voor digitale toezending Primaverdi
cvanbrakel@verdihuis.nl
tel: 0412 636251

CONTACT

Centrale Toegang en Bemoediging (CTB)
Kardinaal de Jongstraat 17,
5348 BG Oss
Tel: 0412 636251
info@verdihuis.nl
www.verdihuis.nl
Youtube: bit.ly/1R6vy0a

COLOFON

Primaverdi is een uitgave van de stichting maatschappelijke opvang Verdihuis.
Redactie: Han Kremers en Haks Walburgh Schmidt.
Tekst en foto's:
Tekstburgh Bedrijfscommunicatie
www.tekstburgh.nl en derden.
Foto's: Bert van Berkom (SMO Verdihuis)
Vormgeving: studiokuijf@gmail.com

Redactieadres: Verdihuis,
Kardinaal De Jongstraat, 5348 BG Oss
Tel: (0412) 63 62 51, info@verdihuis.nl
Internet: www.verdihuis.nl
Youtube: bit.ly/1R6vy0a